یادداشت روز

توقف هسته‌ای یا تهدید موجودیتی

حسن رشوند

دور دوم مذاکرات غیرمستقیم هســـته‌ای ایران و آمریکا دیروز سه‌شنبه در ژنو سوئیس برگزار شـــد. درآستانه این دور از مذاکرات، بار دیگر رئیس‌جمهور متوهّم آمریکا ســـه روز قبل از آغاز این دور از مذاکرات، در پایگاه «فورت براگ» ایالت کارولینای شمالی رفت و طبق همان عادت غلط همیشگی خود، زبان به تهدید ایران گشود.او بار دیگر با اعلام اعزام ناو هواپیمابر دوم به سمت ایران، یاوه‌گویی کرد و گفت: «مایلم ببینم آیا می‌توانیم به توافق برسیم یا نه». ترامپ اما زمانی که برای نظامیان حاضر در این پایگاه سخنرانی می‌کرد، ناخواسته هدف خود از تمامی این تهدیدات را لو داد و گفت که هدفش ترساندن ایران برای توافق مد نظر آمریکاست.او گفت: «توافق با آنها(ایران) دشوار است... گاهی باید ترس ایجاد کرد. این تنها چیزی اســـت که می‌تواند اوضاع را تعیین تکلیف کند».البته اظهارات ترامپ درباره ایران و استفاده از ابزار فشار در آستانه مذاکرات طرفین، تازگی نداشته و این سیاست و راهبرد ســـوخته در همه ادوار مذاکرات از سوی رئیس‌جمهور آمریکا دنبال می‌شده است. دیروز رهبر معظم انقلاب در جمع مردم تبریز چه زیبا پاســـخ این یاوه‌گویی رئیس‌جمهور آمریکا که احساس می‌کند با ایجاد ترس و گسیل کردن ناوهای خود به منطقه از ایران در مذاکرات هسته‌ای می‌تواند امتیاز بگیرد را دادند و فرمودند: «ناو البته دستگاه خطرناکی است اما خطرناک‌تر از آن، سلاحی است که می‌تواند ناو را به قعر دریا بفرستد. و تاکید کردند: «ارتشی که خود را قوی‌ترین ارتش جهان می‌داند» ممکن است آنچنان سیلی محکمی بخورد که نتواند از جایش بلند شـــود؛ ضمن اینکه دستگاه‌های مسئول مقابله با تهدید، آمادگی لازم را دارند و ملـــت باید با آرامش و اطمینان خاطر به کار و زندگی خود مشغول باشد.»

ضمن آنکه تیـــم مذاکراتی ما اکنون پس از چنـــد بار بدعهدی آمریکایی‌ها به آن پختگی لازم رسیده‌اند که تحت تاثیر این تهدیدها و رجزخوانی‌ها، از حقوق حقه ملت ایران کوتاه نیایند. اظهارات سریع وزیر محترم خارجه و دبیر شورای عالی امنیت ملی نشان می‌دهد که برخلاف انتظار طرف آمریکایی، ایران به جز موضوع هسته‌ای اجازه ورود به هیچ حوزه دیگری اعم از موشکی و منطقه‌ای را به آنها نخواهد داد. دیروز رهبر حکیم انقلاب یک بار دیگر حجت را درخصوص موضوعات قابل طرح در مذاکرات هســـته‌ای تمام کردند و فرمودند: «هر کشوری بدون تسلیحات بازدارنده زیر پای دشمنان له می‌شود اما آمریکایی‌ها با دخالت در مسئله تسلیحات می‌گویند شما نباید فلان نوع یا بُرد موشک را داشته باشید. در حالی که این مسئله مربوط به ملت ایران است و به آنها ارتباطی ندارد.»

۱- قطعا اکنون بعـــد از چند دور مذاکرات و عهدشـــکنی طرف آمریکایی، تیم مذاکره‌کننده ایرانی به این هشدار امیرالمؤمنین علی(ع) در مواجهه با دشمن توجه دارند که حضرت در نامه خود به مالک‌اشتر فرمودند: «وَ لَکِنِ الْحَذَرَ کُلَّ الْحَذَرِ مِنْ عَدُوِّکَ بَعْدَ صُلْحِه فَإِنَّ الْعَدُوَّ رُبَّمَا قَارَبَ لِیَتَغَفَّلَ فَخُذْ بِالْحَزْمِ وَ اتَّهِمْ فِی ذَلِکَ حُسْنَ الظَّنِّ. زنهار، زنهار از دشمن خود پس از آشتی کردن، زیرا دشمن چه بسا به نزدیکی می‌گراید و نمایـــش صلح می‌دهد تا طرف را غافلگیر کند، پس جانب احتیاط را بگیر (دوراندیش باش) و خوش‌گمانی خود را درباره حیله‌گری‌های دشمن متهم بســـاز.» پنج دور مذاکرات ایران با طرف آمریکایی در مسقط و حمله نظامی آنها به مراکز هسته‌ای در بحبوحه جنگ ۱۲ روزه نشان داد همان‌گونه که امیرالمؤمنین(ع) ۱۴۰۰ سال پیش هشدار داده‌اند، نمی‌توان به چنین دشمنی در این دور از مذاکرات خوش گمان بود، چراکه یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های ترامپ بعد از روی کار آمدنش در هر دو دوره این بوده که نه تنها در مقابل موضوع هسته‌ای ایران بلکه عام‌تر از آن در مقابل «قدرت فزاینده جمهوری اسلامی ایران» چگونه باید رفتار کرد؟

۲- از همان ابتدا، دولت ترامپ معتقد بود تا یک استراتژی جامع و کلان در رابطه با ایران تدوین نشده باشد، نباید در مورد ایران تصمیم گرفت و مدعی بود دولت «اوباما» بدون اینکه یک اســـتراتژی جامع درباره ایران تدوین کرده باشـــد با این کشـــور توافق هسته‌ای امضاء کرده است.ترامپ معتقد است توافق هسته‌ای به یک جنبه از تهدید ایران- بخوانید توانمندی و قدرت ایران در حوزه‌های فرا هسته‌ای- پاسخ داده است و بقیه تهدیدات ایران به ویژه در مسائل منطقه‌ای و موشکی که از نگاه او اساســـی‌تر از هسته‌ای هستند، نادیده گرفته شده است. اساسا علت اینکه ترامپ پس از ۱۶ ماه حضور در کاخ سفید در دور اول رئیس‌جمهوری خود در ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۷ از برجام خارج شد، خریدن زمان و فرصت برای طراحی یک راهبرد جامع و کلان برای مقابله با ایران در همه حوزه‌ها بود.استراتژی که ترامپ برای دور اول رئیس‌جمهوری خود درباره ایران طراحی کرده بود با این عنوان معرفی شـــد «فشار کوتاه‌مـــدت خردکننده مادون جنگ با هدف ایجاد تهدید موجودیتی ایـــران». آنچه در زمینه تحریم‌ها دولت ترامپ در دور اول انجام داد و هنوز هم امیدوار به کارآمدی این ابزار برای تسلیم شدن ایران دارد را باید در راستای همان فشار کوتاه مدت و به اصطلاح خردکننده دانست که تاکنون نتیجه نهائی را برای آنها حاصل نکرده است.

۳- بخشی از این استراتژی «مادون جنگ» بود.معنای این مؤلفه آن است که از نظر آمریکایی‌ها گزینه نظامی نمی‌تواند گزینه واقعی باشد. گزینه نظامی از نگاه آنها یک گزینه محدود نظامی نظیر اقدامی که در ترور شهید سلیمانی انجام دادند و هزینه آن را در حد شلیک موشک‌های ایران به یکی از پایگاه‌های نظامی‌شان در عراق را پذیرفتند و یا با حمله به سه مرکز هسته‌ای ایران در جنگ ۱۲ روزه که «العدید» بزرگ‌ترین پایگاه نظامی آنها در قطر مورد اصابت موشـــک‌های ایرانی قرار گیرد، نیســـت.آمریکایی‌ها و از جمله ترامپ معتقدند اساسا عملیات نظامی موفق در کشـــوری مانند ایران امکان‌پذیر نخواهد بود مگر آنکه یک نیروی جنگی قابل توجهی در داخل داشته باشند.آنچه در اغتشاشات ۱۸ و ۱۹ دی ماه در کشور افتاد در راستای همان مگری بود که آنها اعتقاد به آن دارند که اگر می‌شد با توان این نیروهای خشن و خونریزی که در اغتشاشات دی ماه فضای کشور را جنگی کرده بودند، این وضعیت از کنترل حاکمیت خارج می‌شد و اگر مردم به حمایت از نظام به صحنه نمی‌آمدند، چه بسا شـــاهد اقدام نظامی آمریکا هم می‌شدیم که این برنامه دشمن با شکست مواجه شد. با وجود آنکه شرایط امروز با چند ســـال پیش که این استراتژی در مورد ایران طراحی شده بود تا حدود زیادی متفاوت است ولی هنوز آمریکا برای اقدام نظامی مستقیم علیه ایران که اقدامی فراگیر باشد نه محدود به یک یا چند نقطه، با مشکلات زیادی مواجه اســـت که از آن جمله می‌توان به این موارد اشاره کرد: ۱- از کدام پایگاه و کشـــور همسایه به ایران می‌توان حمله کرد که آن پایگاه و کشور، هدف مشـــروع برای اقدام مقابله ایران نباشد. این در حالی است که ایران به صراحت به کشورهای منطقه هشدار داده که از هر پایگاهی در آن کشور به ایران حمله شود، جمهوری اسلامی اقدام متقابل را برای خود فرض می‌داند.۲- مشکلاتی در رابطه با تخمین نوع پاسخ ایران و اینکه اگر یک حمله نظامی علیه ایران صورت بگیرد این بار ایران تا کجا و با چه ابعادی به این حمله پاسخ خواهد داد. ۳- آمریکایی‌ها با یک سؤال جدی به ویژه با حضور دهها میلیونی مردم در ۲۲ دی ماه در محکومیت عوامل آمریکایی- صهیونیستی اغتشاشات اخیر مواجه هستند و اینکه اعمال گزینه نظامی علیه ایران باعث اجماع در داخل ایران خواهد شد.۴- در شرایط اقدام نظامی علیه ایران و عدم همراهی مردم، جریان غربگرای داخلی به عنوان مهم‌ترین سرمایه آمریکایی‌ها در معرض نابودی قرار می‌گیرد.

۴- مؤسســـه تحقیقاتی «رند» در دولت اول ترامپ یک سندی را منتشر کرده بود که در آن سند تاکید کرده بود که آمریکا باید از کاربرد مستقیم نیروی نظامی علیه ایران، روسیه و چین پرهیز کند. آمریکایی‌ها معتقدند اگر قرار باشد ایران از گزینه تحریم امتیاز بدهد باید احساس کند که در طرف مقابل آن نیز از جنگ نجات پیدا کرده است که امتیاز لازم را گرفته است. این همان ادبیاتی است که از گذشته تاکنون ترامپ و تیم او برای ترساندن ایران از جنگ به‌کار می‌برد و متاسفانه و بلکه باید گفت گســـتاخانه، حسن روحانی و جواد ظریف پس از خروج ترامپ از برجام با عنوان اینکه اگر برجام منافع اقتصادی نداشته لااقل سایه جنگ را از روی ایران دور کرده است، بر آن می‌دمیدند.به این جمله ترامپ در صدر این مطلب در پایگاه «فورت براگ» در همین جمعه‌ای که گذشت، توجه کنید: «توافق با آنها (ایران) دشوار است...گاهی باید ترس ایجاد کرد. این تنها چیزی اســـت که می‌تواند اوضاع را تعیین تکلیف کند». این جمله نشان می‌دهد که ترامپ با وجود دمیدن بر شیپور جنگ، از ورود به یک جنگی که بنا به فرمایش رهبر حکیم انقلاب ممکن است به «جنگی منطقه‌ای» کشیده شود، پرهیز دارد و با همان سیاست سوخته گذشته یعنی ابزار ترس می‌خواهد در میز مذاکره امتیاز بگیرد. غافل از اینکه زمان روحانی و دولت او گذشته است.

بقیه در صفحه ۱۱

عراقچی:

حق ایران برای استفاده از انرژی هسته‌ای غیرقابل مذاکره است

وزیر امور خارجه پس از پایان دور دوم مذاکرات هســـته‌ای، در نشســـت کنفرانس خلع ســـلاح ســـازمان ملل متحد تأکید کرد: حق ایران برای اســـتفاده از انرژی هسته‌ای غیرقابل مذاکره است.

ســـیدعباس عراقچـــی، وزیر امور خارجه عصر سه‌شـــنبه پـــس از پایان دور دوم مذاکرات هسته‌ای، در نشست کنفرانس خلع سلاح سازمان ملل متحد در ژنو حضور یافت و به ایراد سخنرانی پرداخت. وی با اشـــاره بـــه تهدیدات سلاح‌های هسته‌ای برای بشریت، گفت: بشریت در حال زندگی کردن زیر سایه بیش از ۱۲۰۰۰ کلاهک هسته‌ای است.

عراقچی عنـــوان کرد: ما شـــاهد استفاده از این سلاح‌ها در جهان بوده‌ایم. وزیر امور خارجه با بیان اینکه ایران به دنبال انرژی صلح‌آمیز هســـته‌ای بوده، خاطرنشان کرد: ایران همواره آمادگی خود را برای انجام مذاکرات هســـته‌ای اعلام کرده است.

عراقچـــی عنوان کـــرد: جمهوری اســـلامی ایران دائما تأکید کرده که به دنبال تولید و استفاده از سلاح هسته‌ای نبوده و این سلاح‌ها در دکترین دفاعی ایرانش جایگاهی ندارد و استفاده از این سلاح‌ها در ایران حرام اعلام شده است.

وی اســـتفاده از انـــرژی صلح‌آمیز هسته‌ای را حق همه کشورها خواند.

وزیـــر امـــور خارجه با اشـــاره به حمایت‌های تســـلیحاتی غرب از رژیم صهیونیستی گفت: این کشورها با این اقدامـــات خود قوانین بین‌المللی را زیر سؤال بردند. آمریکا و برخی از کشورهای اروپایی چشـــم خود را بر روی اقدامات رژیم صهیونیستی علیه صلح و قوانین بین‌المللی بستند.

عراقچی ادامه داد: اسرائیل در کمتر از دو ســـال به هفت کشور حمله کرد و بیش از ۷۰ هـــزار نفر در غزه قتل عام شدند که بخشی از نسل‌کشی بود که این رژیم انجام داد. هیچ خط قرمزی برای اسرائیل وجود ندارد و همه این اقدامات را با مصونیتی که داشتند انجام دادند. به گزارش فارس، رئیس دستگاه دیپلماسی در بخش دیگری از ســـخنانش با بیان اینکه ما در خصوص نقشـــی که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌تواند بین ایران و آمریکا ایفا کند تا به یک توافق دوطرفه برسند، صحبت کردیم، خاطرنشان کرد: ایران به مذاکرات سازنده با آژانس ادامه خواهد داد تا موضوعات فنی به سرانجام برسد و به راهی برسیم که شکاف‌های موجود رفع شـــود. وی همچنین گفت: ایران همیشه برای مذاکرات معنادار و عادلانه آمادگی دارد.

تبعات هرگونه تجاوز به مرزهای ایران محدود نخواهد شد

وزیر امور خارجه در بخش دیگری از ســـخنانش گفت: ایران کاملا آماده اســـت از خودش علیه هـــر تهدید و یا اقدام تجاوزکارانـــه دفاع کند. عراقچی بیان داشت: تبعات چنین اقدام و تجاوز به مرزهای ایران محدود نخواهد شد. به گزارش ایرنا، وزیر امور خارجه تأکید کرد: حق ایران برای استفاده از انرژی هسته‌ای غیرقابل مذاکره است.

عراقچی: الان مسیر روشنی پیش‌رو داریم که مثبت است

وزیر امور خارجه همچنین بعدازظهر سه‌شنبه ۲۸ بهمن ۱۴۰۴ پس از پایان دور دوم مذاکرات غیرمســـتقیم ایران و آمریکا در ژنو به تشـــریح این دور از مذاکرات پرداخت.

بحث‌های کاملا جدی مطرح و فضای سازنده‌تری وجود داشت

وی درباره روند این دور از مذاکرات گفت: دومین دور مذاکرات را با هیئت آمریکایی به صورت غیرمســـتقیم در محل سفارت عمان در ژنو برگزار کردیم. البته از دیروز رایزنی‌ها شروع شده بود و گروســـی به ژنو آمـــد و در ابعاد فنی بحث‌های خوبی با ایشـــان انجام شد و ایشان دیدار با هیئت آمریکایی داشت.

وزیر خارجه عنوان کرد: در این دور نسبت به دور گذشته بحث‌های کاملا جدی مطرح شـــد و فضای سازنده‌تری وجود داشت.

ایده‌های مختلفی مطرح شد

رئیس دســـتگاه دیپلماسی بیان داشت: ایده‌های مختلفی مطرح و این ایده‌ها به صورت جدی مورد بحث واقع شد و نهایتاً ما بر یک‌سری اصول راهنما توانستیم یک موافقت کلی پیدا کنیم کـــه از این به بعد بر اســـاس آن اصول حرکت خواهیم کـــرد و وارد متن یک توافق احتمالی خواهیم شد.

عراقچی اظهار داشـــت: این بدان معنا نیست که به سرعت می‌توانیم به توافق برسیم، ولی حداقل مسیر شروع شده است. امیدواریم هرچه زودتر این کار انجام شود و آمادگی داریم که برای آن وقت کافی بگذاریم، ولی به هر حال وقتی به تدوین متن می‌رسد، کار یک مقدار مشکل‌تر و ریزتر می‌شود.

وی گفت: به اعتقاد من، پیشرفت خوبی نسبت به جلسه گذشته صورت گرفت و الان یک مسیر روشنی پیش‌رو داریم که به نظرم مثبت است.

زمان مشخصی برای دور سوم تعیین نشده

عراقچی درباره دور بعدی مذاکرات و اینکه آیا توافقی در این خصوص صورت گرفته؟ بیان داشت: خیر، زمان مشخصی تعیین نشـــد و قرار شد دو طرف روی متن‌های یک توافق احتمالی کار انجام دهند و بعد ما این متن‌ها را تبادل کنیم و بعـــد از آن، تاریخ دیگری را برای دور سوم در نظر بگیریم.

دو طرف مواضعی دارند که نزدیک شدن به همدیگر کار می‌برد

رئیس دســـتگاه دیپلماسی درباره اینکه آیا مذاکرات به ریل خود بازگشته و نقشه راهی حاصل شده، اظهار داشت: هنوز نقشـــه راه به آن معنا نیست، ولی الان تصویر روشـــن‌تری داریم که چه کاری باید صورت بگیرد و چه کاری در ادامه مسیر باید انجام شود.

وی گفـــت: البته هنـــوز دو طرف مواضعـــی دارند که نزدیک شـــدن به همدیگر کار می‌بـــرد ولی حداقل الان یک‌سری اصول راهنما و راه روشن‌تری داریم که در آن مســـیر حرکت کنیم. دور نخســـت این مذاکرات روز جمعه ۱۷ بهمن ۱۴۰۴ در مسقط و با واسطه عمان برگزار شد.

بقائی: در حوزه هسته‌ای و رفع تحریم‌ها وارد جزئیات شده‌ایم

خبر دیگر اینکه، اسماعیل بقائی، ســـخنگوی وزارت امـــور خارجـــه روز سه‌شنبه و در حالی که دور دوم مذاکرات هسته‌ای غیرمستقیم ایران و آمریکا با واســـطه عمان در ژنو در حال برگزاری بـــود، گفت: هیئت ایرانی در این دور از مذاکـــرات با ترکیب کامل هم در حوزه اقتصادی و رفـــع تحریم‌ها که برای ما بســـیار مهم است و هم در حوزه فنی و موضوعات هسته‌ای و هم مباحث حقوقی در ژنو حضور دارد.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی اظهار داشت: از صبح سه‌شنبه گفت‌وگوهای مفصلی بین وزیر خارجه عمان و طرف آمریکایـــی و مدیـــرکل آژانس با طرف آمریکایی انجام شـــده و قاعدتاً در این گفت‌وگوها نقطه نظرات ما منعکس شده و مجدد در چند نوبت رفت‌وآمد صورت گرفته است. وی ادامه داد: اینکه گفتم در حوزه هسته‌ای و همچنین حوزه رفع تحریم‌ها وارد جزئیات و ریزه‌کاری‌های فنی شده‌ایم، یک دلیلش حضور شخص مدیرکل آژانس است که آژانس به عنوان نهاد متولی مباحث هسته‌ای هم نقشش مهم است و هم می‌تواند در این فرآیند حضورش مفید باشد.

سخنگوی دســـتگاه دیپلماسی در پاسخ به سؤالی درباره همزمانی مذاکرات هســـته‌ای ایران و آمریـــکا با مذاکرات مرتبط با اوکراین در ژنو گفت: نه مطلقاً؛ آن روند دیگری اســـت که راه و مسیر خود را می‌رود و ما کار خودمان را انجام می‌دهیم.

بقائی توضیح داد: بعضی‌ها این سؤال را مطـــرح می‌کنند در حالی که هیئت ایرانی همیشـــه گفته آماده مذاکرات تا حصول نتیجه است و اینکه چقدر زمان برای ما مطرح اســـت و هم تحلیلگران داخلـــی در موردش قلـــم زدند و هم تحلیلگران بین‌المللی که آیا این شیوه مذاکرات که طرف مقابل همزمان چند روند را باید بـــا هم دنبال کند، کارآمد است یا خیر؟ ولی مهم این است که ما با جدیت کامل کار را دنبال می‌کنیم و روی منافع و حقوق ملت ایران متمرکز هســـتیم و کار را با جدیت و دقت تمام دنبال می‌کنیم.

وی گفت: مباحث به صورت کاملاً جدی در حال گفت‌وگو است و به مردم این اطمینان را می‌دهم فرزندانشان در دستگاه دیپلماسی با وسواس، تعصب و دغدغه‌مندی حواسشـــان به همه چیز هست و ان‌شاءالله به بهترین نحو منافع و حقوق ملت ایران را تأمین خواهیم کرد.

عمان: مذاکرات ایران و آمریکا با پیشرفتی ملموس به پایان رسید

در همین شرایط، وزارت امور خارجه عمان شامگاه سه‌شنبه با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: «بدر البوسعیدی، وزیر امور خارجه عمان پیـــش از آغاز مذاکرات ایـــران و آمریکا که امروز در ژنو و تحت نظارت سلطنت عمان برگزار شد، جلسه مشورتی با استیو ویتکاف، فرستاده ویژه رئیس‌جمهوری ایالات متحده آمریکا و جارد کوشنر، داماد و مشاور رئیس‌جمهور آمریکا در ژنو برگزار کرد».

وزارت خارجه عمان نوشت: «این جلسه شـــامل بررســـی جامع زمینه مذاکـــرات و بررســـی الزامات موفقیت آنها از همه منظرهای سیاســـی و فنی، با روحیه‌ای واقع‌بینانه و سازنده بود که شانس دستیابی به تفاهماتی را که در خدمت اهداف مذاکرات است، افزایش می‌دهد». به گزارش ایسنا، این وزارتخانه در پایان تاکید کرد: «مذاکرات امروز با پیشرفت ملموسی به پایان رسید و راه را برای ادامه قریب‌الوقوع آنها هموار کرد».

خبر ویژه

تهدید غرق کردن ناوهای آمریکا کاملاً جدی و دقیق است

بیانات قاطع رهبر انقلاب در پاسخ به تهدیدات نظامی آمریکا، بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های غربی داشـــت. رسانه‌های غربی پیش از این در گزارش‌هایی اذعان کرده بودند که ایران قدرت ویران کردن پایگاه‌ها، غرق کردن ناوها و هلاکت هزاران نظامی آمریکا در منطقه را دارد.

رهبر انقلاب دیروز در پاسخ به یاوه‌گویی‌های دشمن فرمودند:

رئیس‌جمهور آمریکا مرتب می‌گوید که «ارتش ما قوی‌ترین ارتش دنیاست»؛ قوی‌ترین ارتش دنیا ممکن اســـت گاهی چنان سیلی بخورد که نتواند از جا بلند شود. مدام می‌گویند «ما ناو فرستادیم طرف ایران» خیلی خب؛ ناو البته خطرناک است، اما خطرناک‌تر از ناو، سلاحی است که می‌تواند این ناو را به قعر دریا بفرستد.

دویچه‌وله آلمان ضمن بازتاب این ســـخنان نوشت: رهبر جمهوری اسلامی، آمریـــکا را به غرق کـــردن ناوهایش تهدید کرد و گفت ایران قادر اســـت ناوهای آمریکایی را به قعر دریا بفرستد.

وب‌ســـایت رادیو فردا هم نوشت: رهبر ایران، برچیدن برنامه هسته‌ای را رد و ناوهای آمریکایی را به غرق شدن تهدید کرد.

از سوی دیگر کانال ۱۲ اسرائیل، ضمن بازتاب‌دادن رزمایش کنترل هوشمند تنگه هرمز گفت: ایران برای هر سناریویی آماده است! تنگه هرمز به کانون تهدیدات علیه نیروهای آمریکایی مستقر در منطقه و مسیرهای کشتیرانی تبدیل شده است؛ مسیری که بیش از ۲۰درصد تولید نفت و گاز جهان از آن عبور می‌کند.

دیگر رسانه‌های صهیونیستی نوشتند: درست در همان لحظه‌ای که طرف‌ها پشـــت میز مذاکرات در ژنو جمع می‌شـــوند، (آیت‌الله) خامنه‌ای، پیام تهدیدآمیز می‌فرســـتد. به‌نظر می‌رســـد از نگاه او این‌گونه عمل می‌کنـــد: بدون بازدارندگی دیپلماســـی وجود ندارد و بـــدون نمایش قدرت، گفت‌وگویی شـــکل نمی‌گیرد. ایرانی‌ها سطحی از اعتمادبه‌نفس را نشان می‌دهند که حتی در میانه گفت‌وگوها هم تهدید می‌کنند.

پـــس از آنکه ترامپ دیشـــب در تهدیدی تلویحی گفـــت ایران «نمی‌خواهد پیامدهای نرسیدن به توافق را تحمل کند»، (آیت‌الله) خامنه‌ای تهدیدی متقابل فرستاد: «سلاحی که ناو هواپیمابر آمریکایی را غرق می‌کند، از خودِ ناو هواپیمابر خطرناک‌تر است». او گفت: «قدرتمندترین ارتش جهان ممکن است چنان ضربه‌ای بخورد که نتواند دوباره بلند شود.».

یادآور می‌شـــود، پیش از این رســـانه‌ها و تحلیلگران بســـیاری در آمریکا بر توانمنـــدی ایـــران در زدن ضربات قدرتمند از جمله غرق کـــردن ناوهای آمریکا منتشر کرده‌اند؛ از جمله:

- فاکس‌نیوز: کارشناسان دفاعی می‌گویند ناوگان آمریکا، آسیب‌پذیر است و ایران می‌تواند تعداد زیادی پهپاد را به صورت هماهنگ به ســـوی شـــناورهای نظامی شلیک کند و با ایجاد حملات اشباعی، سامانه‌های دفاعی سنتی را از کار بیندازد. اگر صدها پهپاد در مدت زمان کوتاه پرتاب شـــوند، تقریباً قطعی است که برخی از آن‌ها از سد دفاعی ناوها عبور خواهند کرد. قدرت ایران در سامانه‌های پهپادی کم‌هزینه و پرتعداد نهفته اســـت؛ به‌ویژه پهپادهـــای انتحاری که برای برخورد با هدف و انفجار طراحی شده‌اند. سامانه‌های دفاعی مدرن روی ناوها برای مقابله با چنین حملات اشباعی طراحی نشده‌اند. در نتیجه، ناوهای آمریکا، اهدافی بسیار جذاب برای ایران هستند.

- اسکات ریتر افسر سابق پنتاگون: ایران قادر است آسیب‌های هولناکی به ناوگان و پایگاه‌های آمریکا بزند. ایران، شاه منطقه است، همین و بس. ایران توانایی دارد تولید انرژی تمام منطقه را به میل خودش متوقف کند. علاوه‌بر این، ایران توانایی وارد کردن آسیب وحشتناک به پایگاه‌های نظامی آمریکا را دارد، از جمله کشتن صدها یا هزاران نیروی آمریکایی. ایرانی‌ها بیش از ۲۰ ســـال است برای درگیری وجودی آماده‌ســـازی کرده‌اند. ایرانی‌ها نه‌تنها آماده بســـتن تنگه هرمز هستند و می‌توانند صادرات انرژی را مختل کنند.

- وال‌استریت‌ژورنال: آمریکا می‌داند انتقام ایران، این‌بار گسترده و نامحدود خواهد بود. ایران ۲هزار موشک بالستیک دارد که سراسر خاورمیانه را پوشش می‌دهند. همچنین موشک‌های کوتاه‌برد که می‌توانند پایگاه‌های ما در خلیج‌فارس و شناورها در تنگه هرمز را هدف بگیرند. موشـــک های کروز ضد کشتی، قایق‌های تندروی اژدرافکن و شمار زیادی پهپاد را هم اضافه کنید.

- روزنامه اســـرائیل‌هیوم: غرق کـــردن ناو آمریکا، دســـتاورد تاریخی برای ایران خواهد بود.

- پدافندهای آمریکایی نمی‌توانند موشـــک‌های ایرانی را رهگیری کنند؛ آنها می‌تواننـــد پایگاه‌های آمریکا را هدف قرار دهند.

- منش اوســـینت: لینکلن از ورود به دریای عمان می‌ترســـد چراکه در برد طیف گسترده‌ای از تسلیحات ایرانی قرار می‌گیرد.

- مک گرگور سرهنگ سابق ارتش آمریکا: ناو هواپیمابر ما از ترس موشک یمنی چنان چرخش تند و تیزی داشـــته که جنگنده F۱۸ ارتـــش به دریا افتاده، اگر وضعیتمان با یمنی‌ها این‌گونه است، در مقابل ایران می‌خواهیم چه کنیم؟!

همچنین گفتنی است آمریکا اوایل امسال پس از چند هفته جنگ با مقاومت یمن و در حالی که ناو هواپیمابر «هری ترومن»، در آســـتانه انهدام و غرق شدن بود، درخواست آتش‌بس کرد.

مدتی بعد، وب‌سایت عبری «کالکالیست» فاش کرد: «دونالد ترامپ مجبور شد به‌خاطر دلایل پنهان، حملات علیه یمن را متوقف کند. مهم‌ترین علت، موشکی بود که به سمت ناو هواپیمابر هری ترومن شلیک شد و تقریباً به آن اصابت کرد. این باعث وحشت در پنتاگون و توقف عملیات، از ترس فاجعه استراتژیکی شد که می‌توانســـت واشنگتن را در داخل و خارج شرمنده کند. آن شب، ترامپ ترسید. کمپین عملیات «ســـوار خشن»، به این دلیل که ارتش یمن، توانایی بازدارندگی موشـــکی خود را نشـــان داد، شکست خورد و باعث شد آمریکا، محاسبات خودِ را کاملا تغییر دهد».

روزنامـــه نیویورک‌تایمز نیز همان زمان گزارش داده بود: «ترامپ پس از ۳۰ روز جنگ با یمن، ناامید شد. حوثی‌ها ۷ پهپاد MQ-۹ را سرنگون کردند و چند فروند F-۱۶ و یک جت جنگنده F-۳۵ مورد هدف قرار گرفتند. هزینه عملیات سرسام‌آور بود. مهمات پیشرفته زیادی استفاده شد. برنامه‌ریزان پنتاگون به طور فزاینده نگران ذخایر و پیامدهای آن برای موقعیتی بودند که مجبور به دفع حمله چین به تایوان شوند... چرخش ناو ترومن برای جلوگیری از آتش، به سقوط جنگنده سوپر هورنت انجامید. سپس، موشـــکی به فرودگاه بن‌گوریون در تل‌آویو اصابت کرد. پس، ترامپ تصمیم گرفت عملیات را موفقیت‌آمیز خوانده و متوقف کند»!

شرق: نحوه آزادسازی نرخ ارز غیر اصولی و تورم‌زا بود

روزنامه شرق می‌گوید پیامد آزادسازی غیراصولی نرخ ارز، خالی شدن جیب مـــردم بود. در حالی که مدعیان اصلاحات پیش از ادعای تک نرخی کردن ارز از این سیاست جانبداری می‌کردند و آن را بازگرداندن ارز به جیب مردم می‌دانستند، روزنامه شرق در گزارشی نوشت:

تصمیم سیاست‌گذار برای جهش دوباره نرخ ارز رسمی و هم‌گرایی آن با بازار آزاد، آن‌هم در شـــرایطی که حتی کالاهای اساسی نیز از چتر ارز ترجیحی خارج شـــده‌اند، بیش از هر زمان دیگری پیامدهای خـــود را در تجارت خارجی نمایان کرده است.

این تغییر، صرفاً یک اصلاح فنی در ســـامانه‌های ارزی نیســـت؛ بلکه ساختار تقاضا، الگـــوی واردات، وزن صادرات و حتی اندازه دلاری اقتصاد را دســـتخوش تغییر کرده است. تجربه سال گذشته نشان داد افزایش حدود ۴۰درصدی هزینه واردات، چگونه توانست بدون کاهش محسوس وزن صادرات، واردات کشور را ۱۵ درصد پایین بکشد. این واکنش نامتقارن، نشانه‌ای روشن از کاهش کشش تقاضای وارداتی و افت توان مصرفی خانوارها بود؛ پدیده‌ای که آمارهای رسمی بانک مرکزی نیز آن را تأیید می‌کند.

کاهش سهم واردات از تولید ناخالص داخلی و افت سهم مصرف نهائی بخش خصوصی، تصویر اقتصادی را ترســـیم می‌کند که در آن کیک اقتصاد کوچک‌تر شـــده و بخش واردات، سریع‌تر از سایر اجزا عقب نشسته است. اکنون با جهشی که نرخ مؤثر ارز وارداتی را در عمل دو برابر کرده، این پرسش کلیدی پیش روی اقتصاد قرار دارد: تجارت خارجی در چنین فضائی به کدام ســـو خواهد رفت؟ آیا کاهش واردات می‌تواند به بهبود پایدار تراز تجاری بینجامد؟ و آیا صادرات، به‌ویژه در ســـایه تداوم درآمدهای نفتی، قادر است نقش لنگر ثبات را ایفا کند؟ پاسخ به این پرســـش‌ها، صرفاً در تحلیل گذشـــته خلاصه نمی‌شود، بلکه نیازمند ترسیم سناریوهای پیش رو و مقایسه مسیر ایران با کشورهایی است که پیش‌تر شوک‌های ارزی مشابهی را تجربه کرده‌اند.

برای دومین بار در فاصله‌ای کمتر از یک سال، سیاست‌گذار ارزی تصمیم به جهش نرخ ارز در ســـامانه نیما و نزدیک‌ســـازی آن به نرخ بازار آزاد گرفته است؛ تصمیمی که این بار دامنه آن فراتر از گذشـــته رفته و حتی ارز واردات کالاهای اساسی را نیز دربر گرفته است. اگر میانگین وزنی نرخ مؤثر ارز وارداتی کشور در ۱۲ ماه گذشته محاسبه و با نرخ‌های جدید حوالی ۱۳۰ هزار تومان مقایسه شود، نتیجه روشن است: هزینه مؤثر واردات رسمی کشور به طور ناگهانی تقریباً دو برابر شده است. چنین تغییری، به‌ویژه در اقتصادی که به واردات وابستگی ساختاری دارد، نمی‌تواند بدون پیامدهای عمیق باقی بماند. پاییز سال گذشته، نرخ متوسط ارز در سامانه نیما حدود ۵۰ درصد افزایش یافت، درحالی‌که نرخ ۲۸هزارو ۵۰۰ تومانی برای بخشی از مصارف ثابت ماند. برایند این سیاست، افزایش نزدیک به ۴۰درصدی میانگین هزینه واردات رسمی بود. اکنون و با گذشت حدود یک سال، می‌توان آثار این شوک را در آمارهای تجارت خارجی و حساب‌های ملی مشاهده کرد. براساس داده‌های موجود، صادرات غیرنفتی در ۱۰ ماه نخســـت امسال از نظر وزنی تقریباً بدون تغییر باقی مانده، اما از نظر ارزشی، تحت تأثیر افت قیمت جهانی مواد خام و نیمه‌خام که بخش عمده ســـبد صادراتی ایران را تشکیل می‌دهند، حدود شش درصد کاهش یافته است. در سمت مقابل، واردات با افت درخور توجه ۱۵درصدی مواجه شده؛ کاهشی که بیش از هر چیز، از نبود کشش تقاضا در نرخ‌های جدید و افت توان جذب اقتصاد حکایت دارد.

بقیه در صفحه ۱۱

گفت و شنود

ترامپ، جا نزن!

گفت: بالاخره اســـتفاده از اهرم تنگه هرمز مورد توجه مسئولان کشورمان قرار گرفت و رزمایش سپاه پاسداران که با هدف آمادگی برای بستن تنگه هرمز به روی کشـــتی‌ها و شناورهای کشورهای متخاصم انجام گرفته است، دشمنان را بدجوری به وحشت انداخته.

گفتم: خُب برای این که ۲۰ درصد نفت جهان از این تنگه می‌گذرد و این علاوه بر بخش قابل توجهی از کالای تجاری است که همه روزه از این تنگه استراتژیک عبور می‌کند.

گفت: دعا کنیم ترامپ دست به حماقت بزند تا ضمن موشکباران اسرائیل و پایگاه‌های آمریکا در منطقه و غرق ناوهای هواپیمابر در آب‌های خلیج‌فارس و دریای عمان، طعم تلخ فروپاشی اقتصاد آمریکا را هم به ترامپ و دار و دسته‌اش بچشانیم.

**گفتم: رزمایش سپاه در تنگه هرمز اعتراض شدید بسیاری از کشورها به آمریکا را در پی داشـــته اســـت. به عنوان مثال، شبکه تلویزیونی